

ството мѣстни бѣлгарски имена и бѣлгарски думи въ албанския, новогърцкия и цинцарския езикъ свидѣтельствуватъ за нѣкогашно гѣсто бѣлгарско население. За по-късни селища напр. въ Янинско, срв. документитѣ, № 89, 114.

Нѣма да се спираме на етнографскитѣ промѣни, настали въ западната, Моравска Бѣлгария, Дели-орманъ и Добруджа, както и въ Тракия, а ще се спремъ на движението на народитѣ въ и около Македония, което е и главна цѣль на тая глава.

Четири сж главнитѣ етнични елементи, които сж били въ борба съ бѣлгарското ядро въ Македония прѣзъ течение на вѣковетѣ: грѣцкиятъ, сръбскиятъ, турскиятъ и албанскиятъ.

Грѣцко влияние. — Грѣцко-бѣлгарската етнична борба въ Македония е била многовѣковна и силна; тя не е завършена и въ наши дни. Успѣхитѣ на погрѣчването въ Пелопонесъ, Тесалия и Епиръ продължаватъ и къмъ сѣверъ въ Македония, дѣто бѣлгарскиятъ елементъ се намира въ положение на атакуванъ. Тая теза е била винаги малко извѣртвана въ грѣцкитѣ етнографски разправи. Споредъ новитѣ гърци македонското население отъ край врѣме и досега е принадлежало на елинската раса, само че, подъ влиянието на нѣкогашната бѣлгарска държава, македонцитѣ били научили да говорятъ развалено бѣлгарски, та станали бѣлгарогласни елини (βουλγαρόφωνοι Ἕλληνες). Затова и грѣциятъ напоръ за възвръщането на тия бѣлгарогласни къмъ елинството се смѣта за свещено право, а бѣлгарското отстояване е насилие. Така несебриозно и наивно е и подобното сръдневѣковно грѣцко гледище, изявено отъ византийския историкъ прѣзъ XIV в. Никифоръ Григора. Той мислилъ, че Васили Бѣлгароубиецъ прѣселилъ всички македонски бѣлгари въ сѣверна Бѣлгария, а въ Македония останало само името имъ, свързано съ названието на Охридската архиепископия, наричана „Бѣлгарска.“¹⁾ Никифоръ Григора самъ си противорѣчи, защото въ сжщото си съчинение по-долу говори за бѣлгари въ Струмишко и Петричко прѣзъ негово врѣме²⁾. И въпрѣки стотицитѣ други

¹⁾ Χρόνους μέντοι ὕστερον ὁ βασιλεὺς Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος μετὰ πολλὰς τὰς μάχας τέλος ἐξέτριψε καὶ ἐδουλώσατο τοὺτους (τοὺς Βουλγάρους), καὶ τῆς μὲν χώρας τοὺς ἐναπολειφθέντας ἐξορίστους πεποίηκεν ἐν τῇ παρὰ τὸν Ἰστρον Κάτω Μυσίᾳ. τὸ δὲ ὄνομα, καθάπερ ἄλλο τι μνημεῖον (τῶν Βουλγάρων), ἐναπολέλειπται τῇ ἀρχιεπισκοπῇ. — Nic. Gregoræ Historiæ. Ed. Bonnæ I, 26—27.

²⁾ Idem ibidem, I, 378, 379. Срв. докум. № 31.